PUNJABI

ਯੂ.ਕੇ. ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ: ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਕ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ

ਯੂ.ਕੇ. ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ: ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਕ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ

ਯੂ.ਕੇ. ਵਿਚ ਕੰਮ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਟੀ.ਯੂ.ਸੀ. (TUC) ਦੇ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਟੀ.ਯੂ.ਸੀ. (TUC) ਯੂ.ਕੇ. ਵਿਚ ਇਕ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨਾਂ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੇਂਦਰ ਹੈ– ਅਸੀ ਕਈ ਵਖਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋ ਤਕਰੀਬਨ 6 ਮਲਿਅਿਨ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ 50 ਤੋ ਉਤੇ ਮੁਨਿਆਨਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਣ ਲਈ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਨਸ਼ਿਚਤਿ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੰਮ ਕਰਣ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਹਿਤਰ ਤਨਖਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਸਿ ਵੀ ਯੂਨਅਿਨ ਵਚਿ ਕਵਿੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈਏ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨੂੰ ਦੇਖੋ www.tuc.org.uk

ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਆਪੇ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾ ਨਹੀ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੰਮ ਤੇ ਕਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਜੋ ਲੋਕੀ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ ਉਹ ਨਾ ਕਿ ਇਕ ਹੀ ਵਅਿਕਤੀ ਵਲੋ ਝੇਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੋਣ ਪਰ ਇਹ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਅਸਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕੱਠੇ ਮਲਿ ਕੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਅਿਨ ਵਚਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਇਕ-ਜੁੱਟ ਵਸ਼ਿ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਅਿਨ ਵਚਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਜਾਵੇ, ਦੂਜਆਿਂ ਨੂੰ ਯੂਨਅਿਨ ਵਚਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਹੱਲੇ-ਸ਼ੇਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਪਛਾਣ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯੂਨਅਿਨ/ਯੂਨਅਿਨਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਅਸੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਦਦਗਾਰ ਲਗੇਗਾ। ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੋ

ਕਦਮ 1

ਡਸਿਕਲੇਮਰ: ਕਸਿ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਸਿਟਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਬੁਨਆਿਦੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਵਰਤੀ ਨਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਮਾਲਕ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋੜ ਰਹਿਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ACAS ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨੂੰ ਦੇਖੋ:
www.acas.org.uk/helpline

ਕਦਮ 1 ਤੁਸੀਂ ਕਸਿ ਕਸਿਮ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋ?

ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਨ੍ਹਿਾਂ ਨੂੰ ਯੂ.ਕੇ. ਵਚਿ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਕਸਿ ਗੈਰ-ਈ.ਯੂ. (non-EU) ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਹੋ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਵੀਜਾ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੋਣ ਜਥਿ ਤੁਸੀ ਜਹਿੜੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਚਿ ਹੋ ਉਥੇ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੇ ਘੰਟੇ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀ ਕਸਿਮ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਤਬਿੰਧ ਹੋਵੇ। ਹੋਮ ਆਫਸਿ ਦੇ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨੂੰ Home Office website https://www.gov.uk/browse/visas-immigration ਤੁਹਾਡੇ ਵੀਜਾ ਤੇ ਲਗੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਦੇਖੋ।

ਕੰਮ ਤੇ ਜਹਿੜੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਤੁਸੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਨਰਿਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀ ਕਸਿ ਕਸਿਮ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋ।

ਯੂ.ਕੇ. ਵਚਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਆਮਤੌਰ ਤੇ ਤਨਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹਨ: ‘ਕਰਮਚਾਰੀ’; ‘ਕਰਮਚਾਰੀ’ ਜਵਿੇਂ ਕਿ ਕੈਜ਼ਅਲ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀ ਵਰਕਰਸ; ਅਤੇ ‘ਸੈਲਫ਼ ਐਮਪਲਾਇਡ’ (ਆਪਣਾ ਹੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ).

ਤੁਸੀਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੇਕਰ:

- ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਨਿਰੰਤਰ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੋਵੇ
- ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਨਿਰੰਤਰ ਘੰਟੇ ਜਾਂ ਕੰਮ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹੋਵੋਂ
- ਜਿਹੜਾ ਕੰਮ ਤੁਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਉਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੈਸਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੋਵੇ
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪ ਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੋਵੇ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂਬਰ ਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ)
- ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਣ ਤੋਂ ਇਨੰਕਾਰ ਕਰਣ ਜਾਂ ਕੰਮ ਤੇ ਆਣ ਤੋਂ ਇਨੰਕਾਰ ਕਰਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
- ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰਾਂ, ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਥੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
- ਤੁਹਾਡਾ ਨੌਕਰੀ-ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਡੀ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨੰਸ਼ੁਰੰਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
- ਤੁਹਾਡਾ ਨੌਕਰੀ-ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਡੇ ਔਜ਼ਾਰ, ਉਪਕਰਣ, ਸਹੂਲਤਾਂ, ਵਰਦੀ ਆਦਿ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ
- ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਲਿਖਤ ਸਮਝੌਤਾ (ਕੰਟ੍ਰੈਕਟ) ਹੈ

ਨੋਟ ਕਰੋ: ਜੇਕਰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੁਸੀ 'ਸੈਲਫ਼-ਐਮਪਲਾਇਡ' ਜਾਂ 'ਵਰਕਰ' ਹੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਤੋ ਮਦਦ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਲਈ ਹੱਕ ਹੈ:

- ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨੇਸ਼ਨਲ ਮਿਨਿਮਮ ਵੇਜ (ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਮਨਤਮ ਦਿਹਾੜੀ) ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ https://www.gov.uk/national-minimum-wage
- ਦਿਹਾੜੀ ਵਿਚੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਕਟੌਤੀ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ
- ਅਦਾਇਗੀ ਵਾਲੀ ਸਾਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ
- ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਦੀ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬ੍ਰੇਕ
- ਕੰਮ ਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ
- ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਔਸਤਨ ਤੌਰ ਤੇ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵਧ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ
- ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਰਵਈਏ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ
- 'ਵਿਸਲਬਲੋਇੰਗ' ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ – ਕੰਮ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਗ਼ਲਤ ਹੋ ਰਹੇ ਕੰਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ
- ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪਾਰਟ-ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਘੱਟ ਅਨੁਕੂਲ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਆਣਾ
- ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ
- ਸ਼ਿਕਾਇਤੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਹੋਣੀ www.tuc.org.uk/workplace/tuc-19823-f0.cfm
- ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਬੀਮਾਰੀ ਲਈ ਤਨਖਾਹ
- ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣੀ
- ਮੈਟਰਨਿਟੀ ਅਤੇ ਪੈਟਰਨਿਟੀ ਛੁੱਟੀ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ
- ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਸਮੇਂਕਾਲ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ – ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਲਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕਢ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ www.acas.org.uk/index.aspx?articleid=1650
- ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕਢੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ
- ਲਚਕੀਲੇ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ https://www.gov.uk/flexible-working
- ਐਮਰਜੰਸੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੰਮ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ
- ਕਨੂੰਨੀ ਰਿਡੰਡਸੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ www.tuc.org.uk/sites/default/files/extras/facingredundancy.pdf

ਕਦਮ 2

ਕਰਮਚਾਰੀ

ਵਰਕਰ

ਸੈਲਫ਼-ਐਮਪਲਾਇਡ

ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੇਕਰ:

- ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਂ ਗਾਰੰਟੀ ਵਾਲੇ ਘੰਟੇ ਨਾ ਦੇਣੇ ਪੈਣ
- ਜੋ ਵੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਸ਼ਿਫ਼ਟ ਜੋ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਹਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ
- ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਕੰਟ੍ਰੈਕਟ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ 'ਕੈਜੁਅਲ' ਜਾਂ 'ਜਿਵੇਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋਵੇ' ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹੋ
- ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਸਤ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ)
- ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਡੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿਚੋਂ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਨੇਸ਼ਨਲ ਇਨੰਸ਼ੁਰੰਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰੇ
- ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਔਜ਼ਾਰ, ਉਪਕਰਣ, ਸਹੂਲਤਾਂ, ਵਰਦੀ ਆਦਿ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ

ਨੋਟ ਕਰੋ: ਜੇਕਰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੁਸੀ 'ਸੈਲਫ਼-ਐਮਪਲਾਇਡ' ਜਾਂ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਹੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਤੋ ਮਦਦ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹੱਕ ਹਨ:

- ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨੇਸ਼ਨਲ ਮਿਨਿਮਮ ਵੇਜ (ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਮਨਤਮ ਦਿਹਾੜੀ) ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ https://www.gov.uk/national-minimum-wage
- ਦਿਹਾੜੀ ਵਿਚੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਕਟੌਤੀ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ
- ਅਦਾਇਗੀ ਵਾਲੀ ਸਾਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ
- ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਦੀ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬ੍ਰੇਕ
- ਕੰਮ ਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ
- ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਔਸਤਨ ਤੌਰ ਤੇ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵਧ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ
- ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਰਵਈਏ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ
- ਗਰਭਵਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਕੁਝ ਸੁਰੱਖਿਆ
- 'ਵਿਸਲਬਲੋਇੰਗ' ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ – ਕੰਮ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਗਲਤ ਹੋ ਰਹੇ ਕੰਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ www.pcaw.org.uk
- ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪਾਰਟ-ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਘੱਟ ਅਨੁਕੂਲ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਆਣਾ
- ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ
- ਸ਼ਿਕਾਇਤੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਮਨਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਹੋਣੀ www.tuc.org.uk/workplace/tuc-19823-fo.cfm

ਕਦਮ 2

TUC

ਕਰਮਚਾਰੀ

ਵਰਕਰ

ਸੈਲਫ਼-ਐਮਂਪਲਾਇਡ

ਮੁਮਕਨਿ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੈਲਫ਼-ਐਮਂਪਲਾਇਡ ਹੋਵੋਂ ਜੇਕਰ:

- ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਨੇਸ਼ਨਲ ਇਨਂਸ਼ੁਰੰਸ ਅਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋਂ
- ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਰਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਣ ਲਈ
- ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਔਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਉਪਕਰਣ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ
- ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਏ ਕੰਮ ਦੇ ਲਈ ਇਨਂਵਾਇਸੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ ਬਜਾਏ ਕਿ ਕੋਈ ਤਨਖਾਹ ਹਾਸਲ ਕਰਣ ਦੇ
- ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਲਾਭ ਨੂੰ ਗਵਾਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਈ

ਫਰਜੀ ਸੈਲਫ-ਇਮਂਪਲਾਇਡ?

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਕ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀ 'ਕਾਮੇ' ਜਾਂ 'ਕਰਮਚਾਰੀ' ਹੋ ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਸੈਲਫ-ਇਮਂਪਲਾਇਡ (ਆਪੇ ਹੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿਚ) ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਹਿਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਤੋ ਇਕਦਮ ਸਲਾਹ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸੈਲਫ਼-ਐਮਂਪਲਾਇਡ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਹੱਕ

- ਕੰਮ ਤੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ (ਹੈਲਥ ਐਂਡ ਸੇਫ਼ਟੀ)
- ਗੈਰ-ਕਨੂੰਨਿ ਤੌਰ ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ
- ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਵੋਂ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਟਰਨਿਟੀ ਅਲਾਊਂਸ ਕਲੇਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ https://www.gov.uk/maternity-allowance ਨੂੰ ਦੇਖੋ।

ਕੁਝ ਸੈਲਫ਼-ਐਮਂਪਲਾਇਡ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ ਹੱਕ ਹਨ ਜੋ ਕਲੇਮ ਕਰਣ ਲਈ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਯੂਨਿਅਨ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਣ ਲਈ ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨੂੰ ਦੇਖੋ www.tuc.org.uk/about-tuc/union-finder

ਕਦਮ 2

ਕਦਮ 2

ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ

ਯੂਨਿਅਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵ

ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟੇ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ

ਤਨਖਾਹ

ਕੰਮ ਤੇ ਹੈਲਥ ਐਂਡ ਸੇਫ਼ਟੀ ਦੇ ਹੱਕ

ਮਾਪੇ ਜਹਿੜੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਹਨ ਜਾਂ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਹੱਕ

ਕੰਮ ਤੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ

ਲਾਭਦਾਇਕ ਸੰਪਰਕ

ਏਜੰਸੀ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਹੱਕ

ਏਜੰਸੀ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਹੱਕ
ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ: ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਣਾ
'ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਵਚਿਕਾਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣੀ' ਦੇ ਠੇਕੇ
ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ: ਕੰਮ ਤੇ ਦਰਘਟਨਾਵਾਂ

ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਉਹੀ ਹੱਕ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੇ 'ਕਾਮਿਆਂ' ਲਈ ਹਨ।

ਏਜੰਸੀ ਕਾਮੇ ਜਹਿੜੇ 'ਕੰਮ ਵੇਲੇ ਤਨਖਾਹ' ਦੇ ਠੇਕੇ ਤੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਹੀ ਹੱਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਹਿੜੇ 'ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ' ਦੇ ਕੋਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਨਾਲ ਹੀ, ਕਸਿ ਵੀ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਣ ਤੋ ਪਹਲਿਾਂ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਕੋਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਲਖਿਤ ਬਆਿਨ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ www.nidirect.gov.uk/agency-workers-what-information-should-you-get-and-when

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਜੰਸੀ ਹੇਠ ਲਖਿੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ

- ਕੰਮ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ ਕਾਮਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਸਾਧਾਰਣ ਫੀਸ ਲਵੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਕਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕਰੇ।
- ਕਾਮੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਰੀਦਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀ.ਵੀ. ਲਿਖਣਾ, ਸਿਖਲਾਈ, ਜਾਂ ਨਿਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਉਪਕਰਣ ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਣ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਜੋਂ ਹੋਵੇ।
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਮੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲੈਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਗਠਨ ਤੋਂ ਪੇਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਜਾਂ ਕਿ ਉਹ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਾਈਮ-ਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲਗਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਕਾਮੇ ਨੇ ਅਸਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਟੀ.ਯੂ.ਸੀ. ਏਜੰਸੀ ਵਰਕਰਸ (TUC's Agency Workers) ਦਾ ਓਨਲਾਈਨ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਦੇਖੋ:
https://www.tuc.org.uk/sites/default/files/agencyworkers_o.pdf

ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ: ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਣਾ

ਏਜੰਸੀ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਹੱਕ
ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ: ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਣਾ
'ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣੀ' ਦੇ ਠੇਕੇ
ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ: ਕੰਮ ਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ

ਕੰਮ ਦੇ ਪਹਲਿੇ ਹੀ ਦਨਿ ਤੋਂ ਕਰਿਾਏ ਤੇ ਲਤਿੇ ਗਏ ਕਾਮਆਿਂ ਕੋਲ ਹੇਠ ਲਖਿੇ ਹੱਕ ਮੌਜੂਦ ਹਨ:

- ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਪੱਕੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਉਹੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ
- ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਪੱਕੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਉਸੇ ਹੀ ਮੌਕਿਆਂ ਨਾਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਲਈ ਅਰਜੀ ਕਰਨੀ

ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਮਆਿਂ ਨੇ ਕਸਿੇ ਵੀ ਸੰਗਠਨ ਵਚਿ ਉਹੀ ਕੰਮ ਤੇ 12 ਹਫ਼ਤਆਿਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਹੇਠ ਲਖਿੇ ਹੱਕ ਹਨ:

- ਉਹੀ ਪੈਸੇ ਦੀ ਦਰ ਜੋ ਪੱਕੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ 'ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਹੋ' ਦੇ ਠੇਕੇ ਤੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਹੇਟਾਂ ਦੇਖੋ)
- ਉਹੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਜੋ ਪੱਕੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
- ਉਹੀ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੱਕ ਜੋ ਪੱਕੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

‘ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣੀ’ ਦੇ ਠੇਕੇ

ਏਜੰਸੀ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਹੱਕ
ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ: ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਣਾ
‘ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣੀ’ ਦੇ ਠੇਕੇ
ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ: ਕੰਮ ਤੇ ਦਰਘਟਨਾਵਾਂ

ਭਾਵੇਂ ਉਹ 12 ਤੋਂ ਕੰਮ ਤੇ ਰਖੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ ਜੋ ‘ਕੰਮ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਠੇਕਿਆਂ’ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿਚ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਠੇਕੇ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਖਿ ਜੁੜੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

- “ਪੱਕੇ” ਅਤੇ ਫਿਕਸਡ ਟਰਮ ਦੇ ਠੇਕੇ ਨਹੀਂ
- ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਨਵੀਨਤਮ ਤਨਖਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ
- ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਿਥੇ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੇ ਉਹ ਘੰਟੇ ਦੇਵੇਗਾ ਜਹਿੜੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਣਗੇ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀ ਕਸਿਮ ਬਾਰੇ ਦਸੇਗਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਠੇਕਾ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਰਿ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੇ ਵਚਿਕਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਤਿੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋਂ।

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਟੀ.ਯੂ.ਸੀ. (TUC) ਦਾ ਓਨਲਾਈਨ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ ਇਥੇ ਦੇਖੋ: www.tuc.org.uk/sites/default/files/agencyworkers_o.pdf

ਕੋਈ ਯੂਨੀਅਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੰਮ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਦਵਾਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਇਹੋ ਜਹਿ ਠੇਕੇ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋ – ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚ ਕਵਿੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਵੈਬਸਾਈਟ ਦੇਖੋ: www.tuc.org.uk/about-tuc/union-finder

ਏਜੰਸੀ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਹੱਕ

ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ: ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਣਾ

'ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣੀ' ਦੇ ਠੇਕੇ

ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ: ਕੰਮ ਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ

ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ: ਕੰਮ ਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ

ਏਜੰਸੀਆਂ ਕੋਲ ਇਹ ਕਰਤੱਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੇਖਣ ਕਿ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਸਹਿਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣ ਜੋ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਣਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਨਯਿੰਤ੍ਰਣ ਕਰਣ ਲਈ ਕੀ ਕਦਮ ਚੱਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੈਕ ਕਰਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਸਹਿਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਇਜੇ ਲਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਯੂਨੀਅਨ ਵਚਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੋ

ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਉਹ ਸੰਗਠਨ ਹਨ ਜੋ ਕੰਮ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਨਸ਼ਿਚਤਿ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਸੁਰੱਖਆਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਬਹਿਤਰ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ ਵਚਿ ਕਈ ਹੱਕਾਂ ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਣ ਲਈ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਯੂਨੀਅਨ ਵਚਿ ਕਵਿੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਜਾਵੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨੂੰ ਦੇਖੋ: www.tuc.org.uk/join-union

ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵਚਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਹ ਦਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋ। ਯੂ.ਕੇ. ਵਚਿ ਜਹਿੜੇ ਕਾਮੇ ਯੂਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਠਤਿ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵਚਿ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਔਸਤਨ ਤੌਰ ਤੇ ਬਹਿਤਰ ਤਨਖਾਹ ਮਲਿਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸੁਰੱਖਆਿਤ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਅਨ ਵਚਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਜਾਵੇ।

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਾਲਕ ਕਸਿ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ 'ਮਾਨਤ' ਦਦਿਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਮਆਿਂ ਲਈ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਨਾਲ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 'ਕਲੈਕਟਵਿ ਬਾਰਗੇਨਗਿ' (ਇਕੱਠੇ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ) ਕਹਦਿੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਹਿਦੇ ਨਾਲ 'ਕਲੈਕਟਵਿ ਐਗ੍ਰੀਮੈਂਟਸ' (ਇਕੱਠੇ ਸਮਝੌਤੇ) ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਕੋਲ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਸਮਝੌਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਨੂੰਨੀ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ, ਸਹਿਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਆਿ, ਮੈਟਰਨਟੀ ਅਤੇ ਪੈਟਰਨਟੀ ਦੇ ਹੱਕਾਂ, ਦੂਜੇ ਵਸ਼ਿਆਂ ਵਚਿੋਂ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਅਤੇ ਕੰਮ ਤੇ ਕੋਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਵਚਿਕਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਲਈ ਯੂਨੀਅਨ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੋਈ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਕਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਵਿੇਂ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਟ੍ਰਾਯਬਯੂਨਲਜ਼, ਜਾਂ ਕੰਮ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਦਰਘਟਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਖਲਿਾਫ਼ ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਹੀ ਇਕ ਰਸਤਾ ਹੈ ਜਸਿ ਨਾਲ ਕੰਮ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਆਿ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਜੋ ਕਸਿ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋਂ ਜਥਿੇ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਹਾਸਲ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕਾਮੇ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਗ੍ਰੀਵੈਂਸ (ਗਲਿਾ ਕਰਨਾ) ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਤਮਕ ਬੈਠਕਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਾ ਫਰਿ ਵੀ ਹੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਮ ਤੇ ਕਹਿੜੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਤੁਸੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਉਸ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੀ ਯੂਨੀਅਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਵੇਗੀ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਯੁਨੀਅਨ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਥਿੇ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਹਾਸਲ ਨਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਚਿ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਫਰਿ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਉਚਤਿ ਹੈ ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਚਿ ਜਥਿੇ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਤਅਿਾਰ ਹੋਣ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵਚਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੋ।

ਕੰਮ ਕਰਣ ਵਾਲਾ ਹਫ਼ਤਾ

- ਕੰਮ ਕਰਣ ਵਾਲਾ ਹਫ਼ਤਾ
- ਰਾਤ ਦਾ ਕੰਮ
- ਆਰਾਮ ਲਈ ਬ੍ਰੇਕਸ
- ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸਾਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ)

ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਕੋਲ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਔਸਤਨ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵਧ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 17-ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂਕਾਲ ਲਈ ਆਂਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚ ਇਕ ਉਪਧਾਰਾ (ਕਲੌਸ) ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਥਿ ਉਹ ਵਧ ਤੋ ਵਧ 48 ਘੰਟੇ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਇਸ ਹੱਕ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਦਲ ਲੈਣ ਅਤੇ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵਧ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਣ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਵਕਿਲਪ ਤੋ ਬਾਹਰਿ ਆਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀ ਰਖਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। ਕੋਈ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਅਿਨ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕੇਗਾ।

ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ 11 ਘੰਟੇ ਬਨਿਾਂ ਕਸਿ ਰੋਕ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਸਮੇਂਕਾਲ ਦੇ ਹਰ 24-ਘੰਟੇ ਲਈ ਕੰਮ ਤੋ ਪਰੇ ਰਹਣਿ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ।

ਰਾਤ ਦਾ ਕੰਮ

ਕੰਮ ਕਰਣ ਵਾਲਾ ਹਫ਼ਤਾ
ਰਾਤ ਦਾ ਕੰਮ
ਆਰਾਮ ਲਈ ਬ੍ਰੇਕਸ
ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸਾਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ)

ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਮੇ ਜੋ ਰਾਤ ਦੀ ਸ਼ਫ਼ਿਟ ਤੇ ਰਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ 24 ਘੰਟੇ ਵਿਚ ਅੱਠ ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵਧ ਕੰਮ ਨਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹਨੂੰ 17-ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂਕਾਲ ਦੀ ਔਸਤਨ, ਜਾਂ ਠੇਕੇ ਦੇ ਸਮੇਂਕਾਲ ਨਾਲ ਹਸਿਾਬ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ।

ਮਸਿਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ: ਕਸਿ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਕੋਈ ਕਾਮਾ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਰਖਿਆ ਉਹਨੂੰ 4 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂਕਾਲ ਵਿਚ ਰਾਤ ਦੇ ਕੰਮ ਤੇ ਔਸਤਨ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵਧ ਕੰਨ ਨਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਰਾਤ ਦੇ ਕਾਮੇ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਲਿਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਫ਼ਤ ਸਹਿਤ ਦਾ ਜਾਇਜਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਰਿੰਤਰ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਆਰਾਮ ਲਈ ਬ੍ਰੇਕਸ

ਕੰਮ ਕਰਣ ਵਾਲਾ ਹਫ਼ਤਾ
ਰਾਤ ਦਾ ਕੰਮ
ਆਰਾਮ ਲਈ ਬ੍ਰੇਕਸ
ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸਾਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ)

ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਕਰਣ ਦੀਆਂ 20 ਮਨਿਟ ਦੀਆਂ ਬ੍ਰੇਕਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਜਥਿ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦਾ ਦਨਿ ਛੇ ਘੰਟਿਆਂ ਤੋ ਲੰਮਾਂ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਕਾਮੇ 18 ਸਾਲਾ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋ ਛੋਟੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਚਾਰ ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਣ ਤੋ ਬਾਅਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 30-ਮਨਿਟ ਦੀ ਬ੍ਰੇਕ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨੂੰ ਦੇਖੋ www.acas.org.uk

ਕੰਮ ਕਰਣ ਵਾਲਾ ਹਫ਼ਤਾ
ਰਾਤ ਦਾ ਕੰਮ
ਆਰਾਮ ਲਈ ਬ੍ਰੇਕਸ
ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸਾਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ)

ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸਾਲਾਨਾ ਛੁੱਟੀ)

ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਕਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ-ਸ਼ੁਦਾ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾਲ ਹੀ 8 ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ 'ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ' (ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਛੁੱਟੀਆਂ)। ਕੁਝ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਮਾਲਕ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਹੌਲੀਡੇ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਕੁਝ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬੈਂਕ ਹੌਲਿਡੇ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਟਾਈਮ ਔਫ਼ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ ਬਜਾਏ ਕਿ ਬੈਂਕ ਹੌਲਿਡੇ ਦੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਠੇਕਾ, ਤੁਹਾਡੀ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਹੈਂਡਬੁਕ ਨੂੰ ਚੈਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਸੇ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਇਹ ਭਾਲਣ ਲਈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਹੱਕ ਕੀ ਹੈ।

ਪੇਸਲਿਪਸ

ਪੇਸਲਿਪਸ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਮਨਿਮਿਮ ਵੇਜ
ਤਨਖਾਹ ਵਿਚੋਂ ਕਟੌਤੀਆ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨਸ਼ੁਰੰਸ ਅਤੇ ਟੈਕਸ
ਬੀਮਾਰੀ ਵੇਲੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ

ਹਰ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸਲਿਪ ਹਾਸਲ ਕਰਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਪੇਸਲਿਪ ਤੇ ਇਹ ਕਹਿਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਹਿੜੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਮਸਿਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਟੈਕਸ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਨਸ਼ੁਰੰਸ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਦਾ ਚੰਦਾ) ਅਤੇ ਘਰ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਨਖਾਹ।

ਹਰ ਸਾਲ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ P60 ਸਰਟਫਿਕਿਟ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਗ੍ਰੌਸ ਪੇ (ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ), ਘਰ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਕੁਲ ਕਟੌਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦਸਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪੂਰੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਵੀਨਤਮ ਦਿਹਾੜੀ (ਨੈਸ਼ਨਲ ਮਨਿਮਿਮ ਵੇਜ)

ਪੇਸਲਪਿਸ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਮਨਿਮਿਮ ਵੇਜ

ਤਨਖਾਹ ਵਚਿੋਂ ਕਟੌਤੀਆ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨੰਸ਼ੁਰੰਸ ਅਤੇ ਟੈਕਸ

ਬੀਮਾਰੀ ਵੇਲੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ

ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਕੋਲ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮਨਿਮਿਮ ਵੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਰਾਹੀ ਸਥਾਪਤਿ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਬਾਰੇ ਕਮਸ਼ਿਨ ਵਲੋਂ ਮੁੜ ਕੇ ਵਚਿਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਜਸਿ ਵਚਿ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ)।

16-17 ਸਾਲ, 18-20 ਸਾਲ, ਜਹਿੜੇ ਲੋਕੀ 21 ਅਤੇ ਇਸ ਤੋ ਉੱਤੇ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਖਿਾਂਦਰੂਆਂ ਲਈ ਵਖਰੇ ਰੇਟ ਹਨ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਮਨਿਮਿਮ ਵੇਜ ਦੇ ਤਾਜਾ ਰੇਟ ਨੂੰ ਭਾਲਣ ਲਈ ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨੂੰ ਦੇਖੋ https://www.gov.uk/national-minimum-wage-rates

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮਨਿਮਿਮ ਵੇਜ ਤੋ ਘੱਟ ਪੈਸਾ ਮਲਿ ਰਹਿਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੇ ਐਂਡ ਰਾਈਟਸ ਦੀ ਕੰਮ ਕਰਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਮਦਦ ਵਾਲੀ ਲਾਈਨ https://www.gov.uk/pay-and-work-rights-helpline ਨੂੰ ਓਨਲਾਈਨ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਜਾਂ ਇਸ ਨੰਬਰ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ 0300 123 1100

ਤਨਖਾਹ ਵਿਚੋਂ ਕਟੌਤੀਆ

ਪੇਸਲਿਪਸ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਮਨਿਮਿਮ ਵੇਜ

ਤਨਖਾਹ ਵਿਚੋਂ ਕਟੌਤੀਆ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨੰਸ਼ੁਰੰਸ ਅਤੇ ਟੈਕਸ

ਬੀਮਾਰੀ ਵੇਲੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ

ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਟੌਤੀ ਨਹੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ:

- ਕਟੌਤੀ ਕੰਨੂਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨੰਕਮ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨੰਸ਼ੁਰੰਸ)
- ਕਟੌਤੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇ (ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਦਾ ਚੰਦਾ)
- ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਲਿਖਤ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ
- ਮਾਲਕ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ - ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਤੋਂ ਸਲਾਹ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
- ਤੁਸੀਂ ਹੜਤਾਲ ਕਰ ਕੇ ਕੰਮ ਤੇ ਨਹੀਂ ਗਏ (ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਸਿਰਫ਼ ਉਸੇ ਦਿਨ (ਦਿਨਾਂ) ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
- ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਵਿਚੋਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਕਰਣ ਲਈ ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਹਨ ਜਿਥੇ ਮਾਲਕ ਸਮਝੇ ਕਿ ਕਾਮੇ ਨੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ – ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨਾਲ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੋ
- ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮਿਨਿਮਮ ਵੇਜ ਦਾ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਘੱਟ ਰੇਟ ਅਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਔਫਸੈਟ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ: https://www.gov.uk/national-minimum-wage-accommodation

ਤਨਖਾਹ ਵਿਚੋਂ ਗੈਰ-ਕੰਨੂੀ ਕਟੌਤੀਆਂ

- ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਂ ਕੋਈ ਵੀ ਖਾਣੇ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਕਟੌਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਕਰਣ ਲਈ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਉਪਕਰਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਟੌਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਹੈਲਥ ਐਂਡ ਸੇਫਟੀ ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ www.hse.gov.uk

ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨੰਸ਼ੁਰੰਸ ਅਤੇ ਟੈਕਸ

ਪੇਸਲਿਪਸ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਮਨਿਮਿਮ ਵੇਜ
ਤਨਖਾਹ ਵਿਚੋਂ ਕਟੌਤੀਆ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨੰਸ਼ੁਰੰਸ ਅਤੇ ਟੈਕਸ
ਬੀਮਾਰੀ ਵੇਲੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ

ਯੂ.ਕੇ. ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਕਾਮੇ ਕੋਲ ਇਕ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨੰਸ਼ੁਰੰਸ ਨੰਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕ ਨਜਿੀ ਨੰਬਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਹਿੜਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੰਨੂਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸੋਸ਼ਲ ਸੈਕਯਿੋਰਟੀ ਦੇ ਯੋਗਤਾਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਣ ਲਈ ਵਰਤਆਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਹਰ ਹਫ਼ਤੇ £100 ਤੋ ਵਧ ਕਮਾਂਦੇ ਹੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨੰਸ਼ੁਰੰਸ ਯੋਗਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਕਸਿਮ ਦਾ ਟੈਕਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੋ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਮਦਨੀਆਂ ਤੇ ਇਨੰਕਮ ਟੈਕਸ ਵੀ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਯੂ.ਕੇ. ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਕਾਮੇ ਕੋਲ ਇਕ ਟੈਕਸ ਕੋਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮਾਲਕ ਇਹ ਤਹਿ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਨਿੰ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਯੂ.ਕੇ. ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪਹਲਿੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ "ਐਮਰਜੰਸੀ ਟੈਕਸ" ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ ਜਦੋ ਤੱਕ ਟੈਕਸ ਕੋਡ ਨਹੀ ਦਤਿਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨੰਸ਼ੁਰੰਸ ਨੰਬਰ (NINO) ਨਹੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਅਸਥਾਈ ਨੰਬਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਆਿ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਨੰਬਰ ਤੇ ਫੋਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ 0845 6000643; ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨੂੰ ਦੇਖੋ https://www.gov.uk/apply-national-insurance-number

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੈਸ਼ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਜਹਿਨੂੰ ਕੈਸ਼ ਇਨ ਹੈਂਡ ਕਹਦਿੇ ਹਨ) ਬਨਿਾਂ ਕਸਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨੰਸ਼ੁਰੰਸ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਦਤਿੇ ਜਾਣ ਦੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਜਲਦਿ ਛੇਤੀ ਹੋ ਸਕੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਸਿ ਨੂੰ ਕੈਸ਼ ਇਨ ਹੈਂਡ ਤੇ ਰਖਣਾ ਗੈਰ-ਕਨੂੰਨੀ ਹੈ।

ਬੀਮਾਰੀ ਵੇਲੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ

ਪੇਸਲਿਪਸ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਮਨਿਮਿਮ ਵੇਜ
ਤਨਖਾਹ ਵਚਿੋਂ ਕਟੌਤੀਆ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨੰਸ਼ੁਰੰਸ ਅਤੇ ਟੈਕਸ
ਬੀਮਾਰੀ ਵੇਲੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ

ਤੁਹਾਡੀ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਨਰਿਭਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਚਿ ਕੀ ਲਖਿਆਿ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਟੈਚੁਰੀ ਸਕਿ ਪੇ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਫ਼ਲੈਟ ਰੇਟ ਸਟੇਟ ਬੈਨਫਿਟਿ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਵਲੋਂ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਦਨਿ 28 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ SSP ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨੰਸ਼ੁਰੰਸ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਹੋਣ।

ਤੁਸੀ ਇਨੰਕਮ ਸਪੋਰਟ ਜਾਂ ਐਮੰਪਲਾਯਮੈਂਟ ਐਂਡ ਸਪੋਰਟ ਅਲਾਊਂਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨੂੰ ਦੇਖੋ https://www.gov.uk/contact-jobcentre-plus

ਕੰਮ ਤੇ ਹੈਲਥ ਐਂਡ ਸੇਫ਼ਟੀ ਦੇ ਹੱਕ

ਜਸਿ ਸੰਸਥਾ ਵਚਿ ਤੁਸੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋ ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਕਰਤੱਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੁਰੱਖਅਿਤ ਅਤੇ ਸਹਿਤਮੰਦ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ। ਇਸ ਵਚਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਸਹਿਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਆਿ ਦੇ ਵਸ਼ਿਆਿਂ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਖਿਲਾਈ ਦੇਣੀ। ਕਈ ਖਾਸ ਨਯਿਮ ਹਨ ਜੋ ਕਸਿ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਥਿ ਕਾਮਆਿਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵਸ਼ਿੇਸ਼ ਖ਼ਤਰੇ ਹੋਣ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਖਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਅਿਨ ਦਾ ਹੈਲਥ ਐਂਡ ਸੇਫ਼ਟੀ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਹੈ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨੂੰ ਦੇਖੋ: www.tuc.org.uk/workplace-issues/health-and-safety/safety-representatives

ਹੈਲਥ ਐਂਡ ਸੇਫ਼ਟੀ ਬਾਰੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੈਲਥ ਐਂਡ ਸੇਫ਼ਟੀ ਐਗਜੀਕਯੂਿਟਵਿ ਦਾ ਵੈਬਸਾਈਟ ਦੇਖੋ www.hse.gov.uk

ਗਰਭਵਤੀ ਜਾਂ ਸਤਨ-ਪਾਣ ਕਰਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾ

ਗਰਭਵਤੀ ਜਾਂ ਸਤਨ-ਪਾਣ ਕਰਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾ
ਮੈਟਰਨਟਿੀ (ਗਰਭਅਵਸਥਾ ਲਈ) ਤਨਖਾਹ
ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਹਿੜੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਜਾਂ ਗਰਭਵਤੀ ਮਾਵਾਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਧ ਹੱਕ
ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪੈਟਰਨਟਿੀ (ਪਤਿਾ ਦੀ) ਲੀਵ ਬਾਰੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਹੱਕ
ਪੈਰੈਂਟਲ ਲੀਵ, ਕੰਮ ਕਰਣ ਦਾ ਲਚਕੀਲਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਆਪਦਾ ਸਥਤਿੀ ਲਈ ਛੁੱਟੀ – ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ

ਸਾਰੇ ਕਾਮੇ ਜਹਿੜੇ ਗਰਭਵਤੀ ਜਾਂ ਮੈਟਰਨਟਿੀ ਲੀਵ (ਛੁੱਟੀ) ਤੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਗਰਭਵਤੀ ਕਰ ਕੇ ਪੱਖਪਾਤ ਪੂਰਣ ਵਹਿਾਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਮਸਿਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਕਸਿ ਵੀ ਵਅਿਕਤੀ ਨੂੰ ਗਰਭਵਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤਿ ਬੀਮਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਕਾਮਆਿਂ ਨੂੰ ਰਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਬੰਦ ਨਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋ ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਚਲੇ ਕਾਂ ਕਾਮਾ ਗਰਭਵਤੀ ਹੈ।

ਜੋ ਸੰਸਥਾ ਗਰਭਵਤੀ ਜਾਂ ਨਵੀ ਬਣੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਕਾਮਆਿਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਤੇ ਰਖਦਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਜਹੀ ਕਦਮ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਸਿ ਅਧੀਨ ਕਾਮੇ ਜਾਂ ਬੇਬੀਜ਼ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਮੈਟਰਨਿਟੀ (ਗਰਭਅਵਸਥਾ ਲਈ) ਤਨਖਾਹ

ਗਰਭਵਤੀ ਜਾਂ ਸਤਨ-ਪਾਣ ਕਰਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾ

ਮੈਟਰਨਿਟੀ (ਗਰਭਅਵਸਥਾ ਲਈ) ਤਨਖਾਹ

ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਹਿੜੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਜਾਂ ਗਰਭਵਤੀ ਮਾਵਾਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਧ ਹੱਕ

ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪੈਟਰਨਿਟੀ (ਪਿਤਾ ਦੀ) ਲੀਵ ਬਾਰੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਹੱਕ

ਪੈਰੈਂਟਲ ਲੀਵ, ਕੰਮ ਕਰਣ ਦਾ ਲਚਕੀਲਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਆਪਦਾ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਛੁੱਟੀ – ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ

ਕੁਝ ਕਾਮੇ 39 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਸਟੈਚੁਟਰੀ ਮੈਟਰਨਿਟੀ ਪੇ (SMP) ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। SMP ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਛੇ ਹਫ਼ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਆਮ ਆਮਦਨ ਦੇ 90% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਨੂੰ ਫਲੈਟ ਰੇਟ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ https://www.gov.uk/maternity-pay-leave/pay

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਮਾ SMP ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੇ ਪੂਰਾ ਨਹੀ ਉਤਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮੈਟਰਨਿਟੀ ਅਲਾਊਂਸ ਕਲੇਮ 39 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤਾਈ ਕਲੇਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੈਟਰਨਿਟੀ ਅਲਾਊਂਸ ਨੂੰ 39 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਲਈ ਫਲੈਟ ਰੇਟ ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ https://www.gov.uk/maternity-allowance

ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਹਿੜੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਜਾਂ ਗਰਭਵਤੀ ਮਾਵਾਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਧ ਹੱਕ

ਗਰਭਵਤੀ ਜਾਂ ਸਤਨ-ਪਾਣ ਕਰਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾ
ਮੈਟਰਨਿਟੀ (ਗਰਭਅਵਸਥਾ ਲਈ) ਤਨਖਾਹ
ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਹਿੜੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਜਾਂ ਗਰਭਵਤੀ ਮਾਵਾਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਧ ਹੱਕ
ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪੈਟਰਨਿਟੀ (ਪਿਤਾ ਦੀ) ਲੀਵ ਬਾਰੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਹੱਕ
ਪੈਰੈਂਟਲ ਲੀਵ, ਕੰਮ ਕਰਣ ਦਾ ਲਚਕੀਲਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਆਪਦਾ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਛੁੱਟੀ – ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ

- ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਔਫ ਕਰਨਾ ਤਾਂਕਿ ਐਂਟੇ-ਨੇਟਲ ਅਪਾਇੰਟਮੈਂਟ ਤੇ ਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ
- ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਹ ਕਦਮ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਬੇਬੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣਾ ਮੁਮਕਿਨ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੂਜਾ ਕੰਮ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਘੱਟ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਾ ਹੋਣ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਚਿਤ ਵਿਕਲਪਿਕ ਕੰਮ ਭਾਲਣਾ ਮੁਮਕਿਨ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕੰਮ ਤੋਂ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਸਸਪੈਨੰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੋਵੇਗਾ।
- 52 ਤੱਕ ਦੀ ਮੈਟਰਨਿਟੀ ਲੀਵ (ਗਰਭਅਵਸਥਾ ਦੀ ਛੁੱਟੀ) (ਮੈਟਰਨਿਟੀ ਲੀਵ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ)। ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਟਰਨਿਟੀ ਲੀਵ ਲੈਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਹਾਨੀ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਰਵਈਏ ਨੂੰ ਝੇਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ਜੇਕਰ ਕੋਈ 26 ਹਫ਼ਤੇ ਜਾਂ ਘੱਟ ਮੈਟਰਨਿਟੀ ਲੀਵ ਲਵੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨੌਕਰੀ ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ 26 ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਵਧ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੁਮਕਿਨ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਕਲਪਕ ਨੌਕਰੀ ਤੇ ਉਹੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਆਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ 2015 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ 50 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮੈਟਰਨਿਟੀ ਲੀਵ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰਡ ਪੇਰੈਂਟਲ ਲੀਵ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਤੇ ਪਿਤਾ / ਉਹਦਾ ਸਾਥੀ ਇਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰਖਦੇ ਹੋਣ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨੂੰ ਦੇਖੋ https://www.gov.uk/shared-parental-leave-and-pay
- ਜੇਕਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਹਦੇ ਅਸਲ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਉਹੀ ਹੱਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰ ਲਈ ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨੂੰ ਦੇਖੋ https://www.gov.uk/adoption-pay-leave/overview

ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪੈਟਰਨਿਟੀ (ਪਿਤਾ ਦੀ) ਲੀਵ ਬਾਰੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਹੱਕ

ਗਰਭਵਤੀ ਜਾਂ ਸਤਨ-ਪਾਣ ਕਰਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾ
ਮੈਟਰਨਿਟੀ (ਗਰਭਅਵਸਥਾ ਲਈ) ਤਨਖਾਹ
ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਹਿੜੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਜਾਂ ਗਰਭਵਤੀ ਮਾਵਾਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਧ ਹੱਕ
ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪੈਟਰਨਿਟੀ (ਪਿਤਾ ਦੀ) ਲੀਵ ਬਾਰੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਹੱਕ
ਪੈਰੈਂਟਲ ਲੀਵ, ਕੰਮ ਕਰਣ ਦਾ ਲਚਕੀਲਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਆਪਦਾ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਛੁੱਟੀ – ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ

ਇਕ ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਬਣਨ ਜਾ ਰਹੇ ਵਅਿਕਤੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਜਾਂ ਮਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਜੋ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪਰਵਰਿਸ਼ ਲਈ ਜਮਿੇਵਾਰ ਹਨ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਹੇਠ ਲਖਿ ਗਏ ਹੱਕ ਹਨ:

- ਦੋ ਐਂਟੇ-ਨੇਟਲ ਅਪਾਇੰਟਮੈਂਟਸ ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਹੱਕ।
- ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਦੀ ਪੈਟਰਨਿਟੀ ਲੀਵ (ਪਿਤਾ ਲਈ ਛੁੱਟੀ) ਜਨਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲੈਣ ਲਈ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿਚ ਰਖਿਆ ਹੈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 26 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਪਦਰਵੇਂ ਹਫ਼ਤੇ ਤਾਈਂ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਦੇ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।
- ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤਾਈਂ ਸਟੈਚੁਟਰੀ ਪੈਟਰਨਿਟੀ ਪੇ (ਕਨੂੰਨੀ ਪਿਤਾ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੀ ਤਨਖਾਹ) ਜੇਕਰ ਉਹ ਪੈਟਰਨਿਟੀ ਲੀਵ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੋਂ ਵਧ ਕਮਾਇਆ ਹੈ https://www.gov.uk/government/publications/rates-and-allowances-national-insurance-contributions/rates-and-allowances-national-insurance-contributions
- ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਉਹ ਹੋਰ ਵਧ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਤੇ ਮਾਂ ਸ਼ੇਅਰਡ ਪੇਰੈਂਟਲ ਲੀਵ (SPL) ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰਖਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਾਂ ਨੂੰ 50 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੱਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮੈਟਰਨਿਟੀ ਲੀਵ ਨੂੰ SPL ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟਨਰਸ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ। https://www.gov.uk/shared-parental-leave-and-pay/eligibility
- ਜੇਕਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਰਟਨਰ ਨਾਲ ਗੋਦ ਲੈ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਛੁੱਟੀ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਹੀ ਹੱਕ ਹਨ, ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨੂੰ ਦੇਖੋ https://www.gov.uk/adoption-pay-leave/overview

ਪੈਰੈਂਟਲ ਲੀਵ, ਕੰਮ ਕਰਣ ਦਾ ਲਚਕੀਲਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਆਪਦਾ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਛੁੱਟੀ – ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ

- ਉਹ ਮਾਪੇ ਜਿਹੜੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਣ ਲਈ ਪੇਰੈਂਟਲ ਲੀਵ (ਮਾਪੇਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧੀ ਛੁੱਟੀ) ਲਈ ਹੱਕ ਹੈ। ਇਹ ਛੁੱਟੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਬਲਾਕ ਵਿਚ ਲਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਾਪੇ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ 18 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਹਰੇਕ ਬੱਚੇ ਲਈ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੇ 5ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਪ੍ਰੈਲ 2015 ਤੋਂ, ਮਾਪੇ ਇਸ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੇ 18ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਤੱਕ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ 26 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵਧ ਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਲਚਕੀਲੇ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੇ ਸਮੇਂ (ਫ਼ਲੈਕਸਿਬਲ ਵਰਕਿੰਗ) ਲਈ ਹੱਕ ਹੈ।

ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਦਾ ਇਕ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਕੰਮ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਣ ਬਾਰੇ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰੇਗਾ।

ਗਰਭਵਤੀ ਜਾਂ ਸਤਨ-ਪਾਣ ਕਰਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾ
ਮੈਟਰਨਟਿੀ (ਗਰਭਅਵਸਥਾ ਲਈ) ਤਨਖਾਹ
ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਹਿੜੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਜਾਂ ਗਰਭਵਤੀ ਮਾਵਾਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਧ ਹੱਕ
ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪੈਟਰਨਟਿੀ (ਪਤਿਾ ਦੀ) ਲੀਵ ਬਾਰੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਹੱਕ
ਪੈਰੈਂਟਲ ਲੀਵ, ਕੰਮ ਕਰਣ ਦਾ ਲਚਕੀਲਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਆਪਦਾ ਸਥਤਿੀ ਲਈ ਛੁੱਟੀ – ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ

ਗ੍ਰੀਵੈਂਸੇਜ਼ (ਗਿਲਾ ਕਰਨਾ)

ਗ੍ਰੀਵੈਂਸੇਜ਼ (ਗਿਲਾ ਕਰਨਾ)

ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ

ਕੰਮ ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਪੂਰਣ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ

ਕੇਸ ਐਂਪਲਾਇਮੈਂਟ ਟ੍ਰਾਯਬਯੂਨਲ (ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਅਦਾਲਤ)ਕੋਲ ਲੈ ਜਾਣਾ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੰਮ ਤੇ ਨਿਪੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀ ਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮਸਿਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਤੁਸੀ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਡੇ ਖਲਿਾਫ਼ ਪੱਖਪਾਤ ਪੂਰਣ ਰਵਿਆਿ ਅਪਣਾ ਰਹਿਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀਆਂ ਉਚਤਿ ਹਾਲਤਾਂ ਨਹੀ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਅਿਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਨਾਲ ਹੀ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਾਈਨ ਮੈਨੇਜਰ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੁਮਕਨਿਨ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਕ ਵਧ ਸੀਨਅਿਰ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਇਹ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੇ, ਜਾਂ ਫਰਿ ਅਨੁਚਤਿ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਰਸਮੀ ਗ੍ਰੀਵੈਂਸ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (ਗਲਿਾ ਕਰਣ ਬਾਰੇ ਤਰੀਕੇ) ਨੂੰ ਅਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਥਿ ਤੁਸੀ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਲਖੋਿ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਖਆਿਲ ਵਚਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਇਆ ਜਾ ਰਹਿਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਫਰਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਇਕ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਥਿ ਤੁਹਾਡੀ ਗ੍ਰੀਵੈਂਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਅਿਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦਾ ਇਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਤੁਹਾਡਾ ਹੱਕ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਇਹਦੇ ਲਤੀਜੇ ਤੋ ਖੁਸ਼ ਨਹੀ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀ ਇਹਦੇ ਖਲਿਾਫ਼ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਮੁੜ ਕੇ ਫਰਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਅਿਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਤੁਹਾਡਾ ਹੱਕ ਹੈ।

ਨੋਟ ਕਰੋ: ਕਈ ਮਾਲਕ ਕਾਮਆਿਂ ਜਾਂ ਸੈਲਫ਼ ਐਮਪੰਲਾਇਡ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੀਵੈਂਸ ਦੀ ਪੱਧਤੀ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀ ਦਦਿੇ ਹਨ। ਸਲਾਹ ਲਈ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਅਿਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੋ।

TUC

ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ

ਗ੍ਰੀਵੈਂਸੇਜ਼ (ਗਿਲਾ ਕਰਨਾ)
ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ
ਕੰਮ ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਪੂਰਣ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ
ਕੇਸ ਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ ਟ੍ਰਾਯਬਯੂਨਲ (ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਅਦਾਲਤ)ਕੋਲ ਲੈ ਜਾਣਾ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਨੁਸ਼ਾਮਨਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਵੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਤੋ ਤੁਹਾਡੇ ਕੇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸਲਾਹ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਮਝੌਤੇ (ਕੰਟ੍ਰੈਕਟ) ਵਿਚ ਦੱਤਿ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਦੇਖੋ।

ਇਕ ਨਵੀਨਤਮ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਹੇਠ ਲਿਖਿ ਰਾਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

- ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਮੀਦ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਨੁਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਏ ਹੋ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਕੇਸ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੰਗਾ ਮਾਲਕ ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇਗਾ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਫਿਰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਿਖਤ ਤੌਰ ਤੇ ਰਸਮੀ ਢੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਕੇਸ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕ ਮੁਲਾਕਾਤੀ ਬੈਠਕ ਤੇ ਸਦਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨਾਲ ਆਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਉਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਰਤਨ ਲਈ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ।
- ਮਸਲੇ ਬਾਰਪੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਆਹਮਣੇ-ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ ਬੈਠਕ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਬੈਠਕ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰਖਦੇ ਹੋ। ਬੈਠਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਪੀਲ ਕਰਣ ਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਦਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕੰਨੂਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋ ਕਢ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹ ਵਖਿਾ ਸਕਣ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕਾਰਣ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਕਾਰਣਾਂ ਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋ ਕਢਣਾ ਗੈਰ-ਕਨੂੰਨੀ ਹੈ:

- ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਜਾਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ
- ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ
- ਤੁਹਾਡੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
- ਗਰਭਵਤੀ ਜਾਂ ਮੈਟਰਨਿਟੀ
- ਪੱਖਪਾਤ-ਪੂਰਣ ਵਿਹਾਰ

ਨੌਕਰੀ ਤੋ ਕਢੇ ਜਾਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਪੱਧਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਤਰਾਂ ਕਰਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੁਸੀ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੌਕਰੀ ਤੋ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਕਰ ਕੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਵਧੇਰੇ ਸਲਾਹ ਲਈ ਇਕ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ।

ਕੰਮ ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਪੂਰਣ ਵਹਿਾਰ ਅਤੇ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ

ਗ੍ਰੀਵੈਂਸੇਜ਼ (ਗਲਿਾ ਕਰਨਾ)
ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ
ਕੰਮ ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਪੂਰਣ ਵਹਿਾਰ ਅਤੇ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ
ਕੇਸ ਨੂੰ ਐਮਪਲਾਇਮੈਂਟ ਟ੍ਰਾਯਬਯੂਨਲ (ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਅਦਾਲਤ)ਕੋਲ ਲੈ ਜਾਣਾ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਸਮਝੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੰਮ ਤੇ ਧਮਕਾਇਆ, ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਹਿਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਪੂਰਣ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਇਆ ਜਾ ਰਹਿਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਅਿਨ ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੀ ਜਾਤੀ, ਲਗਿ, ਰਾਸ਼ਟਰਤਾ, ਧਰਮ ਜਾਂ ਮਾਨਤਾ, ਲੈਂਗਕਿ ਜੀਵਨ, ਗਰਭਾਵਸਥਾ, ਮੈਟਰਨਟਿੀ, ਉਮਰ, ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਕਰ ਕੇ (ਜਨ੍ਹਿਾਂ ਨੂੰ ‘ਪ੍ਰੋਟੈਕਟੇਡ ਕੈਰੈਕਟਰਸਿਕਸ’ - ਸੁਰੱਖਅਿਤ ਅਸਾਰ ਕਹਦਿੇ ਹਨ) ਤੁਹਾਡੇ ਖਲਿਾਫ਼ ਪੱਖਪਾਤ ਪੂਰਣ ਵਹਿਾਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਤੁਹਾਡਾ ਹੱਕ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਅਯੋਗ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਲਕ ਦਾ ਰਤੱਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੇਤਰ ਨੂੰ, ਉਪਕਰਣ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਣ ਵਾਲੇ ਘੰਟਆਿਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਚਿ ‘ਉਚਤਿ ਫੇਰ-ਬਦਲ’ ਕਰੇ ਤਾਂਕਿ ਗੈਰ-ਅਯੋਗ ਕਾਮਆਿਂ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਕਰਤੱਵ ਉਤੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀ ਅਯੋਗ ਵਅਿਕਤੀ ਹੋ।

ਤੁਹਾਡੇ ਖਲਿਾਫ਼ ਪੱਖਪਾਤ ਪੂਰਣ ਵਹਿਾਰ ਕਰਨਾ ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਚਿ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਫਕਿਸਡ-ਟਰਮ ਕਨੰਟ੍ਰੇਕਟ ਤੇ ਹੋਵੋਂ ਜਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀ ਪਾਰਟ-ਟਾਈਮ ਕਾਮੇ ਹੋਵੋਂ।

ਪੱਖਪਾਤ ਪੂਰਣ ਵਹਿਾਰ ਵਚਿ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਦੱਤਿਾ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਕਾਮਆਿਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਦਤਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਦੱਤਿਾ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਸ਼ਿਸ਼ਿਟ ਨੌਕਰੀ ਨਾ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਕੰਮ ਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਹਿਾਰ ਕਰੇ ਜਹਿੜਾ ਤੁਸੀ ਨਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਵੋਂ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਹਿਾਰ ਵਰੋਿਧੀ ਹੈ, ਭੜਕਾਉ ਹੈ, ਅਪਮਾਨ ਜਨਕ ਹੈ ਜਾਂ ਹਮਲੇਵਾਰ ਹੈ, ਜਸਿ ਵਚਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਨਾਚਾਹਆਿ ਲੈਂਗਕਿ ਧਆਿਨ ਆਕਰਸ਼ਣ, ਇਹਨੂੰ ‘ਹਰੈਸਮੈਂਟ’ ਕਹਦਿੇ ਹਨ। ਹੈਰੈਸਮੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਨੂੰਨੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਸਿੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਟੈਕਟੇਡ ਕੈਰੈਕਟਰਸਿਟਕਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਚਿ ਹੋਵੇ।

ਪੱਖਪਾਤ-ਪੂਰਨ ਵਹਿਾਰ ਦੇ ਖਲਿਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਕਿਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਸੋਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਇਹ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਨੂੰਨੀ ਹੈ।

ਬੁਲਗਿ (ਧਮਕੀ), ਹੈਰੈਸਮੈਂਟ (ਤੰਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ) ਜਾਂ ਡਸਿਕ੍ਰਮਿਨਿੇਸ਼ਨ (ਪੱਖਪਾਤ-ਪੂਰਣ ਵਹਿਾਰ) ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਖੋਿ ਅਤੇ ਕਸਿੇ ਵੀ ਸੰਬੰਧਤਿ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰਖੋ, ਕਉਿਂਕਿ ਇਸਦੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਸ਼ਕਿਾਇਤ ਕਰੋ। ਇਕ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਅਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀ ਕਵਿੇਂ ਰਸਮੀ ਸ਼ਕਿਾਇਤ ਕਰੋ।

ਕੇਸ ਐਂਮਪਲਾਇਮੈਂਟ ਟ੍ਰਾਯਬਯੂਨਲ (ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਅਦਾਲਤ)ਕੋਲ ਲੈ ਜਾਣਾ

ਗ੍ਰੀਵੈਂਸੇਜ਼ (ਗਿਲਾ ਕਰਨਾ)
ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ
ਕੰਮ ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਪੂਰਣ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ
ਕੇਸ ਐਂਮਪਲਾਇਮੈਂਟ ਟ੍ਰਾਯਬਯੂਨਲ (ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਅਦਾਲਤ)ਕੋਲ ਲੈ ਜਾਣਾ

ਜੇਕਰ ਕੰਮ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਕ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਸੁਲਝਾਣ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਐਮਪਲਾਇਮੈਂਟ ਟ੍ਰਾਯਬਯੂਨਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਿਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਐਮਪਲਾਏਮੈਂਟ ਟ੍ਰਾਯਬਯੂਨਲਸ ਇਕ ਖਾਸ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਜਆਿਦਾਤਰ ਟ੍ਰਾਯਬਯੂਨਲ ਤੁਹਾਡੀ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਹੀ ਲੈ ਕੇ ਦਦਿੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰਜਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਤੁਹਾਡੀ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਤੋ ਜਾਂ ACAS ਦੀ ਪੈਲਪਲਾਈਨ ਦੇ ਨੰਬਰ 0300 123 1100 ਤੋਂ ਸਲਾਹ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕੇਸ ਟ੍ਰਾਯਬਯੂਨਲ ਜਾਵੇ। ਐਮਪਲਾਇਮੈਂਟ ਟ੍ਰਾਯਬਯੂਨਲ ਕੋਲ ਕੇਸ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ACAS ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਹ ਮੁਫ਼ਤ 'ਅਰਲੀ ਕੰਸਲਿਇਸ਼ਨ' (ਛੇਤੀ ਸੁਲ੍ਹਾ-ਸਫਾਈ) ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁਫ਼ਤ ਦਦਿੇ ਹਨ।

ਮਸਲਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਤਨਿ ਕੈਲੰਡਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਈ ਸ਼ਕਿਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀ ਟ੍ਰਾਯਬਯੂਨਲ ਕੋਲ ਅਰਜੀ ਦਵੋ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਲਈ ਇਕ ਫੀਸ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਧ ਫੀਸ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਤੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਤੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਸੀਮਤਿ ਬੱਚਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀ ਆਪਣੀ ਫੀਸ ਨੂੰ ਘਟਾਣ ਲਈ ਅਰਜੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਂਕਾਰੀ ਲਈ ਦੇਖੋ www.justice.gov.uk/tribunals/employment/claims for more information

ਲਾਭਦਾਇਕ ਸੰਪਰਕ

ਲਾਭਦਾਇਕ ਸੰਪਰਕ
Support services in Leicester

ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਕਾਂਗ੍ਰੇਸ

ਕੰਮ ਤੇ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨਿਅਨ ਕਾਂਗ੍ਰੇਸ (TUC) ਬ੍ਰਟਿਨ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ। 55 ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੂਨਿਅਨਾਂ ਤਕਰੀਬਨ 6 ਮਲਿਅਨ ਕੰਮ ਕਰਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਚਿੱ, ਅਸੀ ਕੰਮ ਤੇ ਨਪਿੱਖ ਸੌਦੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਨਆਿਂ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਦਿੇਸ਼ ਵਚਿ ਅਸੀ ਮੁਹਮਿ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

020 7636 4030
info@tuc.org.uk
www.tuc.org.uk

ਸਲਾਹਕਾਰੀ, ਸੁਲ੍ਹਾਂ-ਸਫਾਈ ਅਤੇ ਵਚਿੋਲਗੀ ਦੀ ਸੇਵਾ (ACAS)

ACAS ਇਕ ਸਰਬਜਨਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਕੰਮ ਕਰਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਚੰਗੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਦਿੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਆਮ ਸਲਾਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

T: 0300 123 1100 ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ ਦੇ 8 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸੋਮਵਾਰ-ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਦੁਪਹਰਿ ਦੇ 1 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸ਼ਨੀਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਖੁਲਦੇ ਹਨ
www.acas.org.uk

ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਮਾਨਵ ਹੱਕ ਲਈ ਕਮਸ਼ਿਨ (EHRC)

EHRC ਇਕ ਆਜਾਦ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਪੱਖ-ਪਾਤ ਨੂੰ ਮਟਿਾਣ, ਅਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਣ, ਮਾਨਵੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਆਿ ਲਈ ਸਥਾਪਤਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
www.equalityhumanrights.com

ਸਟਿਜ਼ਿੰਸ ਐਡਵਾਈਸ ਬਯੂਰੋ (CAB)

ਸਟਿਜਿੰਸ ਐਡਵਾਈਸ ਬਯੂਰੋ ਕਰਜੇ ਅਤੇ ਗਾਹਕੀ ਮਾਮਲਆਿਂ, ਬੈਨਫਿਟਿਸ, ਹਾਊਸਗਿ, ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਇਮਗ੍ਰਿੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਮੁਫ਼ਤ, ਗੁਪਤ ਓਨਲਾਈਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਤੇ ਸਲਾਹ ਦਦਿਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੈਬਸਾਈਟ ਨੂੰ ਦੇਖੋ
www.citizensadvice.org.uk

ਹੈਲਥ ਐਂਡ ਸੇਫ਼ਟੀ ਐਗਜ਼ੀਕਉਿਟਵਿ

ਹੈਲਥ ਐਂਡ ਸੇਫ਼ਟੀ ਐਗਜ਼ੀਕਉਿਟਵਿ ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਸਹਿਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਆਿ ਦੇ ਮਾਮਲਆਿਂ ਤੇ ਸਲਾਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ।

T: 0300 003 1747 (ਸਵੇਰੇ 8.30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ ਦੇ – 5 ਵਜੇ ਤੱਕ)

ਮੈਟਰਨਟਿੀ ਐਕਸ਼ਨ

ਮੈਟਰਨਟਿੀ ਐਕਸ਼ਨ ਇਕ ਚੈਰਟਿੀ ਹੈ ਜੋ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੱਖ-ਪਾਤ ਰਵੀਏ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮੈਟਰਨਟਿੀ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਈ ਵਖਰੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਵਚਿ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।:
www.maternityaction.org.uk/wp/advice-2/languages

Support services in Leicester

The TUC has been working with the Ethical Trading Initiative in Leicester on a programme to improve workers' rights in the garment industry. As part of this programme we have produced this guide.

Many of the services listed below apply to organisations which can help you, as a worker in Leicester. The information provided is not exhaustive, and there may be further resources available, this information is simply an example guide which can provide suggestions of where to go to access support and help not just for issues at work, but also more widely around benefits and other community advice. Please refer to the Leicester City Council, as well as colleagues from the organisations below to provide you with more information.

Leicester City Council – Advice Services have created a partnership booklet which is constantly being updated with information on support services across Leicester. Many of the organisations listed below can be found within the guide, as with many others around a number of different subject areas such as housing, benefits and other community information.

Trade Unions Congress (The Midlands)

The TUC works with local trade unions to help provide support, information and guidance for workers across the Midlands, and around the UK. Further information on what a union is and how to find one can be found here.

Local Trade Unions in Leicester:

Community
Paul McKenna (Regional Organiser – Leicester)
01604 813 129

GMB
Jed Purkis (Organiser – Midlands & East Coast Region)
01162 324 515

Welfare Rights Service

The Welfare Rights Service provides free information and assistance to help Leicester residents get their correct benefit entitlements. We offer a confidential service, independent from other parts of the council, to all city residents.

0116 454 5570 (Monday, Tuesday, and Thursday 1pm – 4pm)

Citizens Advice Bureau (CAB)

0300 330 1025

Advisory, Conciliation and Arbitration Service (ACAS)

ACAS provides free and impartial information and advice to employers and employees on all aspects of workplace relations and employment law.

ACAS Helpline for free support and advice
0300 123 1100

Shama Women's Centre

Shama provides thousands of women from different cultures and backgrounds a friendly environment to relax, gain qualifications and make new friends – with multilingual staff to support you. The various services that are offered include: Accredited training in textile skills, IT, and NVQs in health and social care, bereavement counselling, language support, health and wellbeing, women only sauna and gym, Ofsted registered childcare facilities, etc.

0116 251 4747

Pakistan Youth & Community Association (PYCA)

Formed in 1993, as an association supporting the educational, social, cultural and recreational needs of the Pakistani and the other communities in Leicester – multilingual staff to offer help and support. The various services that are offered include: Information, Advice & Guidance; life skills programme including ESOL, Functional Skills, IT, Employability Skills, Sector Specific Skills etc.; FE (Further Education) & HE (Higher Education) courses; self-employment skills; free internet café, and healthcare programmes.

0116 254 8012

Highfields Centre

Highfields Centre is located in the heart of a vibrant and diverse community. The centre provides an extensive range of services, including playgroup sessions, youth clubs, adult learning, advice (including employment and business), arts/sports services (gym/sports hall, aerobics, digital arts, film/video editing, music/recording, IT studios and performance arts theatre), H-Cafe and community development.

0116 253 1053

Fashion and Textiles Children's Trust

Offers grant funding to children (up to 18yrs) whose parents or carers work in the UK fashion and textile industry.

0300 123 9002